

hvor særlige Forhold gør sig gældende —, vil det komme til at gaa ud over Jordarealets Størrelse. Og jeg skulde tro, at de Erfaringer, vi har indhøstet fra tidligere Tid, burde give os Forstaaelsen af, at man ikke skal gaa til Oprettelse af Brug, der er for smaa. Jeg kunde ønske, at man i det Udvalg, som blev nedsat angaaende dette Lovforslag, vil tage under Overvejelse at indsætte i Loven en Bestemmelse om, at der skulde høres et vist Minimum af Jordværdi til et saadant Brug, for at der overhovedet kunde opnaas Statslaan. Det vilde ganske vist have til Følge, at vedkommende, som tænkte paa at oprette et Brug i Henhold til Loven, maatte være i Besiddelse af en større Kapital, end han behøver, naar en saadan Bestemmelse ikke findes. Men jeg vil for min Part sige: Hellere dog dette end at risikere at faa oprettet for daarlige og for smaa Brug.

Jeg vil gerne sige overfor flere ærede Medlemmer og navnlig overfor det ærede Medlem Hr. Ulrich, som saa indgaende har beskæftiget sig med nogle Brug, der er oprettede i Henhold til Loven af 4. Oktober 1919, at vi oppe i Aalborg Amt har hørt den Tale før — jeg har hørt den ret ofte —, at naar Udstykningsforeningen havde faaet Udstykningen i Orden paa denne eller hin Gaard, vilde det vise sig, at nogle af de paagældende Husmænd ikke kunde klare sig. Jeg tør om Udstykningsforeningen i Aalborg Amt uden at forklejne andre Udstykningsforeninger sige, at den har virket meget godt og har gjort et meget omfattende Arbejde; den har i et meget stort Omfang udstykket større Gaarde og oprettet mindre Brug deraf. Men ved hver eneste Udstykning, der er foretaget, har en i hvert Fald meget almindelig Mening været den, at de Mennesker, som byggede paa de paagældende Jorder, vilde ikke kunne klare sig. Nu er Forholdet jo altid det, at Aaret efter, at en Udstykning har fundet Sted, er de paagældende Ejendomme endnu ikke kommet i planmæssig Drift. Ikke kommet ind under saadanne Produktionsforhold, at den kan give sin Bruger det Udbytte, som er nødvendigt, for at han skal kunne klare sig. Men naar der er gaaet 2—3 Aar, er der ikke længere Vanskeligheder i saa Henseende, saa er vedkommende blevet saaledes stillet, at ingen har kunnet paasta, at han ikke kunde klare sig. Vel har vi høstet Erfaringer for, at de paagældende Husmænd ikke har været lige dygtige alle sammen, vi har ogsaa høstet Erfaringer for, at nogle af dem har spændt Buen for højt med Hensyn til Bygninger.

Men dette er kun faa Undtagelser, og jeg tror ikke, at disse Undtagelser kan berettigede nogen til at sige, at det Udstykningsarbejde, der er foretaget derovre, i mindste Maade kan forklejne nogen. Og det er min Overbevisning, at Tiden vil vise, at ogsaa Indehaverne af de Brug, der er oprettede paa Grundlag af Udstykninger, som er foretagne i Henhold til Loven af 4. Oktober, vil kunne klare sig, naar de kommer i Gang paa Brugene, driftsmæssig set, selv om de i Øjeblikket synes at have vanskeligt ved at klare Skærene. Og jeg tror, at de, som nu ser saa mørkt paa denne Sag, foreløbig skulde slaa lidt koldt Vand i Blodet og se Tiden an i saa Henseende.

Med Hensyn til den Lovgivning, vi her behandler, vil jeg gerne pege paa, at der aldrig fra Husmændenes Side, det være sig i Resolutioner, der er vedtaget, eller paa de Møder, de har holdt til forskellige Tider, er blevet stillet Krav om, at man skulde gaa til en Lovgivning, som begunstigede dem i nogen som helst Retning. Derfor tror jeg heller ikke, at den Lovgivning, vi nu synes at skulle gaa til, har nogen virkelig Sangbund hos Husmændene. Hvad Husmændene ønsker, er en Lovgivning, som giver Betingelser for, at den almindelige dygtige Landbruger kan skabe sig en Levevej og Vilkaar, som ikke alene kan danne en økonomisk Basis for ham selv, men som ogsaa Samfundet som saadant kan bygge sin Fremtids Bestaaen paa. Derfor betragter vi ikke det Lovforslag, vi her behandler, og det næste paa Dagsordenen som en Lovgivning, der løser Jordspørgsmaalet, en Løsning af Jordspørgsmaalet maa ligge paa helt andre Omraader. Hvis vi faar en Lovgivning i Retning af det Lovforslag om Grundskyld, som er fremsat, tror jeg, det i væsentlig Grad vil hjælpe os fremad, og at vi derigennem vil naa til en virkelig Løsning af Jordspørgsmaalet, en Løsning, der vil byde saadanne Vilkaar, at enhver, der vil dyrke Jord, kan komme i Besiddelse af Jord uden Hensyn til, om han har større eller mindre Kapital.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling
vedtoges uden Afstemning.

Martin Hansen: Jeg tillader mig at foreslaa Lovforslaget henvist til et Udvalg paa 15 Medlemmer.

Uden Forhandling eller Afstemning vedtoges dette Forslag.